

งานประชุมวิชาการระดับชาติด้านบริหารธุรกิจ ครั้งที่ 8

วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2564

BUSINESS

CONFERENCE 2021

The 8th
Business transition to the new normal

สารบัญ

หน้า

1.	Customers' perception of going to pubs and restaurants after the COVID-19 pandemic in Rangsit, Pathumthani :Chananya Thongbunmee Napasorn Kemawat Pattama Sangkrod and Dumrong Adunyarittigun	1
2.	FACTORS INFLUENCING CHINESE OUTBOUND TOURISTS' DESTINATION CHOICE TO THAILAND :Na Yang and Teerawat Charoenrat	16
3.	เรื่องเล่าความสำเร็จของผู้ประกอบการฟาร์มโคนม กรณีศึกษา : อุ่มบุญฟาร์ม อำเภอเมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี :อาทิตยา อุ่มบุญ ภาณีย์ พิลาวอน ทิตยา เทียนคำ และ พัทธ์ชัย ศิริวงษ์	31
4.	แนวโน้มความต้องการการเดินทางทางอากาศในช่วงวิกฤตการณ์ Covid-19 : กรณีศึกษาผู้โดยสารชาวไทยในเขตภาคเหนือ :วสันต์ สุตัญญามณี เมธาวิ ธรรมเกษร และ ธนภรณ์ กริยาผล	42
5.	แนวทางการจัดการตลาดเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพสำหรับพื้นที่ผู้สูงอายุในภาวะซึมเศร้า :อลิษา ศาสนโสภา เอกกฤต เลิศวิทยาประดิษฐ์ และ สุภาวดี หงษ์ทอง	52
6.	แนวทางการปรับตัวของผู้ประกอบการกลุ่มธุรกิจรับจัดงานแต่งงานในยุควิถีใหม่ :สุลิตา กังหันทอง ศิริพร สอนศรี สุภัตสร พงษ์ดี และ เลิศลักษณ์ เจริญสมบัติ	69
7.	แนวทางการพัฒนารูปร่างกายเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภค กรณีศึกษา : มาลี ซูเปอร์สโตร์ (สำนักงานใหญ่) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ :กาญจนา ปานแก้ว จตุมณฑล ศิยะพงษ์ จิตรกร พัฒนไพบุลย์ และ รุ่งนภา ชีวรัตน์	82
8.	แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนสังคโลกบ้านเกาะน้อย ตำบลหนองอ้อ อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย :วันธนา สานุสิทธิ์ สุภัญชลี อันไชยะ สุภคกาญจน์ จิวาลักษณ์ และ หนึ่งฤทัย ดวงตัน	99
9.	ไร่ 3 ธ เกษตรสามเชิง: กระบวนการผลิตและการตลาดเพื่อความมั่นคงทางอาหารภายใต้วิถีการเกษตรแบบอินทรีย์ :ธนิ จันเอียด พัทธ์ชัย ศิริวงษ์ ฐิติพงศ์ กิจพ่วงสุวรรณ ธนกฤต เกรปัญญาภรณ์ มฤตฤณ เพ็ญกรุด และ พีรวัส พุ่มพฤษ	115
10.	กระบวนการเรียนการสอนแบบวิถีชีวิตใหม่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ โควิด-19 กรณีศึกษา : อาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี :ปลายฟ้า สุขเรือง ปิโยรส แพทย์รังษี นันทิยา ทัดบุตร และ ปริญญา หุ่นโพธิ์	128
11.	กลยุทธ์การดำเนินงานและการปรับตัวเพื่อการอยู่รอดของธุรกิจด้านโลจิสติกส์ ระหว่างการแพร่ระบาดของโควิด 19: กรณีศึกษา ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอมกมลขนส่ง อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี :จิรปณ ฤกษ์งาม กาญจนวรรณ คำหล้า ศศิอัญญา ชันแก้ว และ ศิริพร เปือกผ่อง	138

เรื่องเล่าความสำเร็จของผู้ประกอบการฟาร์มโคนม กรณีศึกษา : อัมบุญฟาร์ม อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

อาทิตยา อัมบุญ^{1*} ฌาณีย์ พิลาวอน² ทิตยา เทียนคำ³ พัทธ์ชัย ศิริวงษ์⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาเล่าเรื่องความสำเร็จ ปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม อัมบุญฟาร์ม อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี โดยนำเสนอผ่านการเล่าเรื่อง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีวิทยาการศึกษาอัตชี สุจิตตรา นันตา และ พริยา สมศักดิ์

ประวัติและเรื่องเล่า เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบอัดชีวประวัติ ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 1 คน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการประกอบอาชีพรับจ้างทำไร่ทำสวน ซึ่งมีรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจึงเปลี่ยนมาประกอบอาชีพเลี้ยงโคนมเพื่อรายได้ที่สูงขึ้น ผู้ประกอบการบริหารกิจการภายในครอบครัว มีความต้องการให้ครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดี และเพื่อสร้างอาชีพรองรับบุตรในอนาคต ความสำเร็จของผู้ประกอบการเกิดขึ้นจากปัจจัยหลายปัจจัย เช่น 1.การบริหารจัดการฟาร์ม 2.ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข 3.ปัจจัยที่นำไปสู่ การประสบความสำเร็จ ผู้ประกอบการอาศัยความชำนาญมากถึง 13 ปี ในการเก็บเกี่ยวประสบการณ์ ศึกษาหาข้อมูลการเลี้ยงโคนม เข้าร่วมการฝึกอบรมในโครงการที่ทางสหกรณ์ได้จัดตั้งจนประสบความสำเร็จในระดับที่ผู้ประกอบการ พึงพอใจ ความสำเร็จของผู้ประกอบการมาจากความทะเยอทะยานมุ่งมั่นเพื่อต้องการมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีกว่าเดิม ตลอดจนจัดการรายได้ให้ไม่มีการขาดทุนในกิจการ

คำสำคัญ: ฟาร์มโคนม, ผู้ประกอบการ, ความสำเร็จ

^{1*}, ², ³ นักศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร, 090-424-7675, sine.artitaya310541@gmail.com

⁴ รองศาสตราจารย์ ดร. , สาขาการตลาด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร โทร: 089-074-7074, E-mail: phitak@ms.su.ac.th

The Story of Success of Entrepreneur of Dairy Farm Case Study: Umbun Farm at Muak Lek District in Saraburi Province

Artitaya Umbun^{1*} Chanee pilaworn ² Titaya Theankum³ Phitak Siriwong⁴

Abstract

The objectives of this study were to study and tell about success, problems and obstacles of farmers who fed dairy cattle at dairy farm in Muak Lek District, Saraburi Province by presenting and story-telling. It was qualitative research by using methodology of autobiography and story studying. Data was collected by autobiographical interviewing. There was only 1 key information.

The results of this study indicated that entrepreneur was farmer and gardener. She had inadequate income, so she changed to feed dairy cattle for higher income. Entrepreneur operated her business within her family. She wanted her family to have well-being and to create career for supporting her children in the future. Entrepreneurial success was caused by many factors such as 1.farm management, 2.problems, obstacles and solutions and 3.the factors which lead to success. Entrepreneur had expertise for 13 years by experiencing, studying and searching for information about dairy cattle feeding and participating training in the project that the cooperative established until being successful at level that the entrepreneur was satisfied. Success of entrepreneur was caused by ambition and intention for well-being and income management for no loss in this business.

Keywords: Dairy Farm, Entrepreneur, Success

^{1*, 2, 3} Student, Silpakorn University, 090-424-7675, sine.artitaya310541@gmail.com

⁴ Associate Professor Dr., Marketing major Faculty of Management Sciences, Silpakorn University, Tel 089-074-7074, E-mail: phitak@ms.su.ac.th

บทนำ

ปัจจุบันอาชีพการเลี้ยงโคนมจะอยู่ในอุตสาหกรรมเกษตรมีการจัดระบบฟาร์มที่เป็นมาตรฐานมีการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้อยู่เสมอ และมีการเสริมศักยภาพในการผลิต เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมควรพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านการตลาดพร้อมหาแนวทางลดต้นทุน นอกจากนี้ยังมีการสนับสนุนจากภาครัฐ ทำให้อาชีพการเลี้ยงโคนมเป็นอาชีพที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีตลาดรองรับ เป็นหนึ่งอาชีพที่สร้างรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการเป็นอย่างมาก หากมีการจัดการที่ดีทำให้ประสบผลสำเร็จได้ เนื่องจากอาชีพเลี้ยงโคนมมีผลผลิตที่ได้จากโคนมทุกวัน มีรายได้ตลอด ทั้งปี (ดำรง ลีนาณรงค์ และคณะ : 2551)

อาชีพเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมมีอยู่หลายจังหวัดโดยเฉพาะจังหวัดสระบุรีราชบุรีหรือกาญจนบุรีเนื่องจากมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เกษตรกรหลายคนจึงเลือกอาชีพการเลี้ยงโคนมเป็นอาชีพหลัก และเป็นอาชีพ ที่ผู้ประกอบการต้องทำงานเป็นประจำทุกวันไม่มีวันหยุด เนื่องจากโคนมเป็นสัตว์ที่ตรงต่อเวลา หากมีการเปลี่ยนแปลงกิจวัตรของโคนมก็จะส่งผลต่อปริมาณน้ำนมของโคนม การจัดการโคนมต้องรักษาความสะอาดอยู่เสมอ เพราะส่งผลต่อคุณภาพน้ำนม อาชีพเลี้ยงโคนมเป็นอาชีพที่มีการจัดการมากมาย ผู้ประกอบการจะต้องมีการจัดการฟาร์มที่ดี (ภัทรพร ทศพงษ์: 2552)

เฮลริเจลและคณะ ให้ความเห็นว่า บุคคลที่จะประสบความสำเร็จในอาชีพนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์เพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับโอกาสที่ได้รับด้วย ปัจจัยทั้ง 5 สิ่งนี้ คือ สิ่ง que เฮลริเจลและคณะได้ระบุไว้ 1.ตำแหน่งในหน้าที่ไม่ใช่ตัวที่ระบุความสำเร็จในชีวิต ตัวของบุคคลต่างหากที่บ่งบอกความสำเร็จ 2.ความสำเร็จและความล้มเหลว มีความเกี่ยวข้องกับโนคติเป้าหมาย 3.บุคคลควรที่จะศึกษาอาชีพที่ทำอยู่ 4.บุคคลควรพัฒนาฝีมืออยู่เสมอ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในอาชีพหลายด้าน เช่น สภาวะทางการเงิน ครอบครัว บุคลิกลักษณะของบุคคล ตลอดจนลักษณะของงานนั้นๆ 5.วัฒนธรรมขององค์กรเป็นปัจจัยที่มีผลต่ออาชีพ สถานภาพทางสังคมและการศึกษา (Hellriegel et al. : 2001)

อัมบุญฟาร์ม เป็นฟาร์มโคนมขนาดกลาง มีการบริหารจัดการภายในครอบครัว จุดเริ่มต้นในการเลี้ยงโคนม คือ เลี้ยงเพื่อต้องการจำหน่ายตัวโคนม และต้องการกำไร เมื่อเลี้ยงจนรู้สึกผูกพันกับโคนม จึงเปลี่ยนเป็นเลี้ยง เพื่อรีดน้ำนม การเลี้ยงโคนมทำให้ผู้ประกอบการสร้างความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จากการเลี้ยงโคนมมีรายได้เดือนละ หนึ่งหมื่นบาท สู่เจ้าของกิจการที่มีรายได้สูงถึงเดือนละ สองแสนบาท (จิรุษ อัมบุญ : 2563)

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรื่องเล่าความสำเร็จของอาชีพเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ของอัมบุญฟาร์ม อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี เพื่อเป็นแนวทางศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น แก่เกษตรกร ผู้เลี้ยงโคนม และแนวคิดในการดำเนินธุรกิจฟาร์มโคนมให้ประสบความสำเร็จ ของคุณนุช อัมบุญ ให้แก่ผู้ที่สนใจ ในการเลี้ยงโคนมให้ประสบความสำเร็จผ่านการเล่าเรื่อง เพื่อถ่ายทอดการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวของฟาร์มโคนม ที่กำลังเริ่มกิจการเลี้ยงโคนมต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.เพื่อศึกษาเรื่องเล่าความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ฟาร์มโคนมของอัมบุญฟาร์ม อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี
- 2.เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ฟาร์มโคนมของอัมบุญฟาร์ม อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

ประโยชน์ที่ได้รับ

1.ทำให้ทราบถึงวิถีชีวิตของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมเกิดความเข้าใจและรับรู้ความจริงจากเรื่องเล่าประสบการณ์ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนถึงปัจจุบันทำให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับตัวบุคคลและบริบททางด้านสังคมที่ปรากฏออกมาทางด้านสังคมครอบครัวและทางด้านการงานเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาวิถีชีวิตที่ดีขึ้น สามารถเข้าใจชีวิตของบุคคลได้อย่างเป็นระบบเป็นแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนาในด้านการประกอบอาชีพเกี่ยวกับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม

2.ทำให้ทราบถึงความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมรูปแบบการดำเนินธุรกิจแนวทางและหลัก การบริหารให้ประสบความสำเร็จ ทราบถึงบทบาทหน้าที่การเป็นผู้ประกอบการฟาร์มโคนม

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง เรื่องเล่าความสำเร็จของผู้ประกอบการฟาร์มโคนม กรณีศึกษา : อัมบุญฟาร์ม อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาดังกล่าว โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.แนวคิดเกี่ยวกับผู้ประกอบการ

Allen (2006 : 12-13) ได้นิยามคุณลักษณะของผู้ประกอบการ 5 ประการ ได้แก่

1.1.การเผชิญกับความเสี่ยง ผู้ประกอบการต้องเป็นคนที่มีความรับผิดชอบและต้องเผชิญกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น

1.2.ความต้องการประสบความสำเร็จ ผู้ประกอบการจะต้องมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน เพื่อก้าวไปสู่การประสบความสำเร็จ

1.3.ความเป็นอิสระ ผู้ประกอบการต้องเป็นคนที่มีความสนใจในสิ่งต่างๆ และต้องรับผิดชอบในผลที่จะตามมา

1.4.การควบคุมปัจจัยที่เกี่ยวข้องภายใน ผู้ประกอบการต้องมีความมั่นใจ ในการบริหารงานของตนเอง

1.5.ความอดทนต่อความไม่ชัดเจน ผู้ประกอบการต้องมีความอดทนต่อความไม่แน่นอนของปัจจัยในการบริหารงานต่างๆ อาจมีการเปลี่ยนแปลงปัจจัยอยู่ตลอดเวลา

2.แนวคิดความสำเร็จ

สมใจ ลักษณะ (2543 : 251-252) ให้ความหมายของความสำเร็จในการปฏิบัติงาน หมายถึง การวินิจฉัย การรับรู้และประเมินผลการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง ตามแผนงานที่วางไว้และบรรลุความสำเร็จ ใน 4 ด้าน ได้แก่

2.1.การบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ คือ พิจารณาว่าผลผลิตของงานตรงตามเป้าหมายที่ต้องการหรือไม่

2.2.การจัดหาและการใช้ทรัพยากร คือ การวางแผนในการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าตามเป้าหมาย ที่ตั้งไว้ และไม่ให้ทรัพยากรเกิดการสูญเสียเปล่าในการปฏิบัติงาน

2.3.กระบวนการปฏิบัติงาน คือ พิจารณาว่าต้องปฏิบัติงานภายในองค์กรอย่างไร จึงจะบรรลุ ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทำงานให้มีประสิทธิภาพให้ได้มากที่สุด มีการใช้เทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาใช้ ในการปฏิบัติงาน

2.4.ความพอใจของทุกฝ่าย คือ พิจารณาว่า งานที่ออกมาประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานนั้น ต้องไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน มีความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง

3.แนวคิดเกี่ยวกับโคนม

นิรันดร์ ตาละกา (2556) กล่าวว่า ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงโคนม ปัญหาในการผลิตโคนม คือ ปัญหาด้านการจัดการ ได้แก่ ขาดการพัฒนาแหล่งอาหาร ผลผลิตต่อตัวต่ำ ขาดการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพและเพิ่มปริมาณการผลิตอย่างต่อเนื่อง คุณภาพน้ำนมดิบต่ำ การจับสัตว์ไม่ถูกต้องและเจ้าหน้าที่ ไม่เพียงพอในการส่งเสริม ปัญหาด้านต้นทุนในการผลิต ได้แก่ อาหารข้นและอาหารหยาบมีราคาแพง ขาดแคลนแหล่งอาหารที่มีคุณภาพ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สภาพภูมิอากาศร้อน ปัญหาด้านเงินทุน ได้แก่ ขาดแคลนเงินทุนในการปรับปรุงฟาร์ม และขาดแคลนแรงงาน ปัญหาด้านการตลาด ได้แก่ ราคาน้ำนมดิบต่ำ และกำหนดมาตรฐานรับซื้อน้ำนมดิบ และปัญหาด้านโรคและสุขภาพโคนม ได้แก่ โรคเต้านมอักเสบ และอัตราการผสมติดต่ำ

ระเบียบวิธีการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิทยาการศึกษาค้นคว้าประวัติและเรื่องเล่า ศึกษาเกี่ยวกับ ประวัติความเป็นมา วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมศึกษาถึงความสำเร็จในการดำเนินงานศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคตลอดจนแนวทางการแก้ปัญหาในการดำเนินงานตั้งแต่จุดเริ่มต้นของการเป็นเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ถึงปัจจุบัน

1. ข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primacy Data) เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมโดยตรงจากผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ นางจิรณัฐ อัมบุญ เจ้าของฟาร์ม โดยการสัมภาษณ์แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) ใช้แนวคำถามปลายเปิด จะเป็นการสัมภาษณ์แบบดำเนินไปเสมือนเป็นการสนทนาในชีวิตประจำวัน มีการนัดหมายผู้ให้ข้อมูลหลักไว้ล่วงหน้า มีการวางแผน การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ทำให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในสิ่งที่ต้องการได้อย่างถูกต้องและครบถ้วนเพื่อนำไปวิเคราะห์

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากงานวิจัยหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประสบความสำเร็จในการทำฟาร์มโคนม เพื่อศึกษาถึงสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอดีตจนถึงปัจจุบันของ นางจิรณัฐ อัมบุญ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางการศึกษา โดยศึกษาจากเอกสาร บทความ และงานวิจัย ในพื้นที่ศึกษา แนวคิดในการศึกษา เช่น การประสบความสำเร็จและการทำฟาร์มโคนม เป็นต้น ผู้ศึกษานำข้อมูลบางส่วนมาใช้เพื่อประโยชน์กับงานวิจัย ทำให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น นำมาสู่งานวิจัย เรื่องเล่าความสำเร็จของผู้ประกอบการฟาร์มโคนม กรณีศึกษา อัมบุญฟาร์ม อำเภอแม่วงเหล็ก จังหวัดสระบุรี เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ ข้อมูลและแนวคิดดังกล่าวจะนำไปสู่ การวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นการศึกษาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรผู้เลี้ยง โคนม ศึกษาถึง ความสำเร็จในการดำเนินงานศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคตลอดจนแนวทางการแก้ปัญหาในการดำเนินงานตั้งแต่จุดเริ่มต้นของการเป็นเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมถึงปัจจุบัน

ขอบเขตด้านประชากร/ผู้ให้ข้อมูลหลัก

การศึกษานี้ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ นางจิรณัฐ อัมบุญ เจ้าของฟาร์ม

ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกพื้นที่ใช้ในการศึกษาข้อมูล คือ อัมบุญฟาร์ม อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ตั้งแต่เดือน กันยายน 2563 ถึง พฤศจิกายน 2563

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่สำคัญในการวิจัยครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้

1. ตัวผู้วิจัย เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้
2. เครื่องมือช่วยจดบันทึก สมุดและปากกา สำหรับจดบันทึกข้อมูล
3. กล้องถ่ายภาพดิจิทัล เพื่อเก็บข้อมูลบรรยากาศและเสียงขณะสัมภาษณ์
4. เครื่องบันทึกเสียง ใช้ในการบันทึกข้อมูลระหว่างสัมภาษณ์
5. แนวคำถามในการสัมภาษณ์ เป็นคำถามแบบไม่มีโครงสร้าง ลักษณะเป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยวิธีการสัมภาษณ์แบบที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) และการสังเกตสถานการณ์ของผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ เช่น สีหน้าท่าทาง อารมณ์ ความรู้สึก เพื่อทดสอบความตรงของข้อมูลโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์แบบอัดชีวประวัติโดยผู้วิจัยใช้วิธีสัมภาษณ์แบบที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) เป็นแนวคำถามปลายเปิดแก่ผู้ให้ข้อมูลหลักตามแนวทางอัดชีวประวัติและเรื่องเล่าเพื่อศึกษาปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมโดยการสืบประวัติและประสบการณ์ของบุคคลในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งผ่านการเล่าเรื่อง ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์มากขึ้น ทั้งนี้เป็นการทำให้ผู้วิจัยได้เข้าใจและสัมผัสถึง อารมณ์ท่าทาง น้ำเสียงรวมถึงการแสดงออกของผู้ให้ข้อมูลหลักต่อผู้วิจัยโดยตรง

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือ

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) เป็นวิธีการที่สะท้อนให้เห็นว่าข้อมูลหลักฐานและผลการวิจัยที่วิเคราะห์จากข้อมูล หลักฐานที่เก็บรวบรวมได้มีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริงเป็นการเปรียบเทียบจากมุมมองในหลายด้านเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ผลการวิเคราะห์ ตลอดจนผลของการวิจัยหรือการตรวจสอบความถูกต้อง การเปรียบเทียบจากแหล่งข้อมูลหลายแหล่งทำให้ผู้วิจัยมั่นใจได้ว่ามีความน่าเชื่อถือสูง

ผลการวิจัยและอภิปราย

การวิจัย เรื่องเล่าความสำเร็จของผู้ประกอบการฟาร์มโคนม กรณีศึกษา อัมบุญฟาร์ม อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการศึกษาอัดชีวประวัติและเรื่องเล่า ด้วยการสัมภาษณ์ นางจิรณัฐ อัมบุญ ผู้ประกอบการเลี้ยงโคนม ในอำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี มีผลการศึกษา ดังนี้

1.อัตชีวประวัติ

จากการศึกษาอัตชีวประวัติ พบว่า ผู้ประกอบการ คือ นางจิรณัฐ อัมบุญ หรือ คุณนุช เกิดวันที่ 31 ธันวาคม 2519 มีพี่น้องทั้งหมด 2 คน คุณนุชเป็นบุตรคนโตและมีน้องชายจำนวน 1 คน ปัจจุบันคุณนุชอาศัยอยู่บ้านเลขที่ 78 หมู่ 14 ตำบลหนองย่างเสือ อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ด้านการศึกษาคุณนุช จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เนื่องจากฐานะทางครอบครัวไม่ดีจึงต้องเสียสละให้น้องชายได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คุณนุชรับจ้างทั่วไป ทำไร่ ทำสวน เพื่อหารายได้เลี้ยงดูครอบครัว เมื่อคุณนุช อายุ 23 ปี ได้สมรสกับคุณสร อัมบุญ มีบุตรด้วยกัน 2 คน คุณนุชยังคงประกอบอาชีพเดิม หลังจากนั้นได้มีโครงการเงินล้านของหมู่บ้านให้กู้ คุณนุชได้เข้าร่วมโครงการพร้อมทั้งกู้เงินมาจำนวนสองหมื่นบาท เพื่อนำเงินมาซื้อโคนมสาวรุ่นมาเลี้ยง ตอนแรกคุณนุชคิดแค่ว่าจะเลี้ยงโคนม เพื่อผสมพันธุ์แล้วจำหน่ายโคนมเป็นตัวให้กับผู้ประกอบการรายอื่น แต่พอเลี้ยงมาก็เกิดความผูกพัน จึงไม่ต้องการจำหน่ายโคนม ทำให้คุณนุชสนใจเลี้ยงโคนมมาตั้งแต่ตอนนั้น พอเริ่มมีเงินทุนก็ได้ลงทุน ซื้อโคนมเพิ่มและได้สมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก ซึ่งตอนนั้นทางสหกรณ์ได้มีการปล่อยกู้ให้กับสมาชิก คุณนุชได้กู้เงินจากสหกรณ์ทั้งหมด 2 ครั้ง ครั้งแรกกู้เงินจำนวน หนึ่งแสนบาท เพื่อนำมาซื้อ โคนมเพิ่ม 3 ตัว และครั้งที่ 2 จำนวน หกแสนบาท เพื่อสร้างฟาร์มของตนเอง เนื่องจากก่อนหน้านี้ได้เข้าพื้นที่ในการประกอบอาชีพ หลังจากนั้นคุณนุชได้ชำระหนี้ที่กู้จากสหกรณ์ครบทั้งหมดจนมีฟาร์มโคนมที่เป็นกิจการของตนเองและครอบครัว ปัจจุบันภายในฟาร์มมีโคนม 63 ตัว มีรายได้เฉลี่ย สองแสนบาท ต่อเดือน เป็นฟาร์มโคนมที่สร้างรายได้ให้กับครอบครัวเป็นอย่างมาก

จากการศึกษาอัตชีวประวัติของคุณนุช ทำให้ผู้วิจัยทราบว่าคุณนุชเป็นคนรักครอบครัว เสียสละเพื่อให้คนในครอบครัวมีชีวิตดีขึ้น สุขสบาย และคุณนุชมีความทุ่มเทกับสิ่งที่ทำงานทำให้ ประสบความสำเร็จมาจนถึงทุกวันนี้

2.ลักษณะของผู้ประกอบการ

นิยามของผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่มีโอกาสและผลประโยชน์ในธุรกิจ เป็นผู้มีความรู้ สามารถจัดการบริหารองค์กรธุรกิจได้ดี

Hatten ระบุลักษณะของผู้ประกอบการไว้ได้ ดังนี้ มีความคิดสร้างสรรค์ มีการสร้างนวัตกรรม มีความสามารถในการบริหารความเสี่ยง มีความสามารถในการบริหารงานทั่วไป มีความมุ่งมั่นในประสิทธิภาพ (Hatten : 2006)

คุณนุชมีการบริหารงานที่ดี กล้าเสี่ยง กล้าตัดสินใจ และศึกษาหาความรู้ในงานที่ตนเอง บริหารจัดการ เพื่อให้ทันต่อการรับมือในการแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นอยู่เสมอ มีการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนจนทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ

3.การบริหารจัดการฟาร์ม

3.1.พันธุ์โคนม

พันธุ์โฮลส์ไตน์ฟรีเซียน หรือพันธุ์ขาว-ดำ (Holstein Friesian) 100% เพราะเป็นพันธุ์ ที่เนื้อมีปริมาณ น้อยมาก โครงสร้างดี คุณนุชเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมแก่สภาพแวดล้อมที่ตั้ง ของฟาร์มและโคนมพันธุ์นี้มีภูมิคุ้มกันโรคที่ดี

3.2.วัตถุดิบ

3.2.1.อาหารข้น เป็นอาหารของสหกรณ์ บังคับให้โคนมบริโภคต้องบริโภค 15% ของรายได้ อาหารไม่มีคุณภาพตามความต้องการของโคนม จึงต้องนำอาหารจาก แหล่งอื่นมาผสมเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของโคนม

3.2.2.อาหารหยาบ ฟางและหญ้า ช่วยให้โคนมได้เคี้ยวเอื้องเพื่อช่วยในเรื่อง ระบบย่อยอาหารและเพิ่มปริมาณน้ำนม

3.3.ด้านโรงเรือน

มีการแยกส่วนของโรงเรือนให้เป็นสัดส่วน เช่น คอกพักโครุ่น คอกพักโครีด คอกพักโคแรกเกิด โรงรีดนม โรงฟาง เพื่อเป็นการจัดระเบียบในการดูแลด้านโรงเรือนให้เป็นสัดส่วน เนื่องจากวัยของโคแต่ละวัยมีความต้องการที่ต่างกัน

3.4.สภาพแวดล้อม

อุ้มบุญฟาร์มตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่อากาศถ่ายเทสะดวก เพื่อป้องกันการเกิดโรค ทำให้โคนมไม่เครียด มีสุขภาพจิตที่ดี สภาพคอกที่อาศัยไม่เปียกจนเกินไป เนื่องจากจะส่งผลต่อสภาพของน้ำนม อาจทำให้เกิดโรคเต้านมอักเสบได้

3.5.การเลี้ยงดู

การเลี้ยงดูโคนมต้องใส่ใจเป็นพิเศษ สังเกตอาการของโคนม ว่าต้องการสิ่งใด เนื่องจากโคนมไม่สามารถสื่อสารได้ คุณนุชจึงอาศัยความชำนาญในการเลี้ยงดูโคนม

3.6.การควบคุมโรค

มีการฉีดวัคซีนเป็นประจำ มีการฆ่าเชื้อโรคด้วยบ่อน้ำยาก่อนเข้าฟาร์มและมีการ ฉีดยาฆ่าเชื้อภายในฟาร์มเมื่อเกิดโรคระบาด

3.7.ด้านอุปกรณ์การรีดนม

3.7.1.การรีดแบบถังเดี่ยว (Bucket Milking) นิยมใช้มากในประเทศไทยในฟาร์ม ขนาดเล็กและขนาดกลาง โดยทั่วไปความจุของของถังรีดประมาณ 20-24 กิโลกรัม การรีดนมอาจใช้ชุดรีดนมชุดเดียวหรือหลายชุดพร้อมกันได้ ขึ้นกับประสิทธิภาพของปั๊มสุญญากาศ ข้อดี คือ ราคาและค่าใช้จ่ายในการติดตั้งน้อย ข้อเสียที่สำคัญ คือ น้ำนมเกิดการปนเปื้อนได้ง่าย เนื่องจากต้องนำน้ำนมที่รีดนมมาเทลงถังนมรวมของฟาร์ม แล้วนำไปส่งที่ศูนย์รวม น้ำนมดิบ โดยไม่มีขั้นตอนการทำให้ น้ำนมเย็นลงเพื่อควบคุมจำนวนเชื้อแบคทีเรียในน้ำนม (สมเพชร ตัญคัมภีร์ : 2543)

3.7.2.การรีดแบบท่อลำเลียงนม (Pipeline Milking) เครื่องรีดชนิดนี้จะรีดนม จากแม่โคนมส่งไปตามท่อนม (Milk Pipeline) ซึ่งวางขนานกับท่อสุญญากาศแล้วน้ำนม ไหลผ่านท่อที่ทำให้ น้ำนมเย็น (Cooling Plate) ไปรวมที่ถังนมรวม (Cooling Tank) เพื่อเตรียม ส่งโรงงาน ระบบการรีดแบบท่อลำเลียงนมทำให้มีการปนเปื้อนน้อยกว่าแบบการรีดแบบถังเดี่ยว ทำให้ได้น้ำนมที่สะอาด ใช้เวลาในการรีดน้อย มีความสะดวกกว่าการรีดแบบถังเดี่ยว (สมเพชร ตัญคัมภีร์ : 2543)

อุ้มบุญฟาร์มใช้การรีดนมแบบถังเดี่ยว ในอนาคตมีการวางแผนปรับมาใช้การรีดแบบท่อลำเลียงนม โดยการรีดแบบท่อลำเลียงนมมีการปนเปื้อนน้อยกว่าการรีดแบบถังเดี่ยวทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เนื่องจากน้ำนมมีคุณภาพมากขึ้น ใช้เวลาน้อยและสะดวกกว่าการรีดแบบถังเดี่ยว

4.ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

เนื่องจากอาชีพเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมเป็นอาชีพอิสระที่ทำงานร่วมกับสัตว์ จำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจใส่ใจเพื่อศึกษาความต้องการ ปัญหาและอุปสรรค มีดังนี้

4.1.ด้านโรคสัตว์

4.1.1.โรคเต้านมอักเสบ (Mastitis)

ฟาร์มของคุณุชได้รับผลกระทบจากโรคเต้านมอักเสบโดยตรงเนื่องจากเวลา รีดน้ำนม รูของเต้านมปิดไม่สนิท ทำให้เชื้อแบคทีเรียเข้าสู่เต้านม

แนวทางการแก้ไข เมื่อเกิดโรคด้านภูมิคุ้มกันจะรีดนมโคนมตัวที่เป็นโรคด้านภูมิคุ้มกันตัวสุดท้ายเพื่อป้องกันการกระจายเชื้อโรคและใช้ครีมเนย D-Care เนยเต็มเพื่อบรรเทาอาการปวด ลดบวม

4.1.2.โรคปากและเท้าเปื่อย (Food and Mouth Disease)

อัมบูฟาร์มไม่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากโรคปากและเท้าเปื่อย แต่ได้รับผลกระทบจากฟาร์มอื่นที่อยู่ในพื้นที่นั้น แนวทางแก้ไข ฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยทุก 2 เดือน หรือเมื่อเกิดโรคระบาด

4.1.3.โรคปอดบวม (Pneumonia)

มีการฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันโรคปอดบวมทุกปี ทำให้โคนมที่อัมบูฟาร์มไม่เกิด โรคปอดบวม

4.2.ด้านวัตถุดิบ

4.2.1.อาหารชั้น

แหล่งอาหารชั้น ประกอบด้วย แหล่งอาหารโปรตีน เช่น พวงกาดกล้วยเหลือง กากเมล็ดทานตะวัน ใบพืช โปรตีนสูง เช่น ใบกระถินแห้ง ใบมันสำปะหลังแห้ง เป็นต้น แหล่งอาหารพลังงาน เช่น ข้าวโพด รำข้าวฟ่าง เป็นต้น คุณนุชสั่งซื้ออาหารชั้น จากสหกรณ์ซึ่งมีข้อตกลงให้สั่งซื้อจากสหกรณ์เพราะมี ผลต่อราคาน้ำนมและคุณภาพของอาหารชั้นจากสหกรณ์ยังไม่ได้สารอาหารที่เพียงพอต่อความต้องการของโคนม

แนวทางแก้ไข มีการสั่งซื้ออาหารสำเร็จรูปจาก บริษัท ซีพีเอฟ (ประเทศไทย) จำกัด(มหาชน) เพื่อให้สารอาหารที่เพียงพอต่อความต้องการของโคนม

4.2.2.กากมัน

กากมันสำปะหลัง (Cassava pulp) เป็นวัสดุเศษเหลือทิ้งทางการเกษตร จากอุตสาหกรรม ผลิตแป้งมันสำปะหลัง และเป็นวัตถุดิบที่มีศักยภาพ เพียงพอในการนำมาใช้เป็นแหล่งพลังงานในการเลี้ยงโคนม โรงมันที่มีคุณภาพมักจะมีสินค้าไม่เพียงพอ คุณนุชจึงสั่งซื้อกากมันจากโรงมันที่มีคุณภาพต่ำกว่าเดิมทำให้ปริมาณน้ำนมลดลง

แนวทางแก้ไข สร้างลานมันที่มีขนาดใหญ่เพื่อจัดเก็บกากมันจากโรงงาน ที่มีคุณภาพ

5.ปัจจัยที่นำไปสู่การประสบความสำเร็จ

ภุรีชญา มัชฌิมานนท์ (2544 : 83-88) ได้กำหนดปัจจัยที่นำไปสู่การประสบความสำเร็จ ได้แก่ ความรับผิดชอบ การให้บริการลูกค้า การตัดสินใจ ความเป็นผู้ประกอบการ การแก้ไขปัญหา มีเทคนิคที่เชื่อถือได้

คุณนุชมีการบริหารงานที่ดี มีการมองการไกลในการบริหารกิจการเพื่อเป็นการรับมือต่อสถานการณ์ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต คุณนุชเป็นผู้ประกอบการที่มีการตัดสินใจได้เป็นอย่างดี สามารถแก้ไขปัญหาภายในฟาร์มได้ดี นอกจากนี้ คุณนุชใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบอาชีพ เป็นธุรกิจส่วนตัวเป็นการเลี้ยงโคนมเพื่อผลิตน้ำนมส่งออกไปยังสหกรณ์ สามารถสร้างรายได้ให้กับครอบครัว โดยตั้งอยู่ในหลักของ ความพอเพียง พอประมาณ เรียบง่าย พึ่งตนเองเพราะอาชีพนี้ต้องอาศัย ความขยันหมั่นเพียร มีความซื่อตรงในการประกอบอาชีพ การประกอบอาชีพด้านการเกษตรควรดำเนินชีวิตโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ด้วยความรู้ ความสามารถ เพื่อให้เกิดการพออยู่พอกิน ก่อให้เกิดความสุขสบายภายในครอบครัว

สรุปและอภิปราย

จากการศึกษาเรื่องเล่าความสำเร็จของอัมบุญฟาร์ม อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี โดยประกอบอาชีพเกษตรกร ผู้เลี้ยงโคนมมาเป็นเวลา 13 ปี ดำเนินธุรกิจรูปแบบธุรกิจครอบครัว ทุกความสำเร็จของอัมบุญฟาร์มเกิดขึ้นจากการบริหารจัดการฟาร์มที่ดีของผู้ประกอบการด้วยความทะเยอทะยานและความตั้งใจประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ด้วยการนำปัจจัยที่จะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ เช่น ความรับผิดชอบ การแก้ไขปัญหาการบริหารความเสี่ยง เป็นต้น

จากผลการศึกษาพบว่า ความสำเร็จของอัมบุญฟาร์มเกิดขึ้นจากการทำจนเกิดประสบการณ์และความชำนาญ เกิดการพัฒนาทั้งด้านการเลี้ยงโคนม การเพิ่มปริมาณผลผลิตต่อตัว การปรับปรุงคุณภาพ น้ำเชื้อของพันธุ์โคนม ซึ่งเป็นการพัฒนาอาชีพการเลี้ยงโคนมให้เกิดความยั่งยืนอย่างแท้จริง

ผลการศึกษาและแนวทางการแก้ไข เรื่องเล่าความสำเร็จของผู้ประกอบการฟาร์มโคนม กรณีศึกษา อัมบุญฟาร์ม อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี พบว่า ปัญหาที่พบในปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ผู้ประกอบการจึงจำเป็นต้องศึกษาหาข้อมูลในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้ธุรกิจมุ่งสู่ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ ระยะยาว

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า ฟาร์มอัมบุญ มีการรีดนมแบบถั่งเตี๋ย ทำให้รีดจำนวนโคนมในปริมาณที่น้อย จึงควรใช้วิธีการรีดแบบท่อลำเลียงนมเพื่อที่จะรองรับการรีดโคในปริมาณมากในอนาคต
2. จากผลการวิจัย พบว่า จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอต่อการทำงาน ทางผู้ประกอบการควรเพิ่มจำนวนแรงงานให้เพียงพอต่อการทำงาน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเทคโนโลยีเพิ่มกำลังการผลิต โดยนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย เพื่อสร้างรายได้มากยิ่งขึ้น
2. ควรวิจัยพันธุ์โคนม เพื่อหาพันธุ์ที่ได้ปริมาณเนื้อนมมากกว่าพันธุ์เดิม เนื่องจากโคนมแต่ละสายพันธุ์มีคุณภาพของปริมาณน้ำนมที่ต่างกัน จึงควรวิจัยพันธุ์โคนมเพื่อนำมาผสมพันธุ์โคนมภายในฟาร์มให้ได้ผลผลิตที่เพิ่มขึ้น

รายการอ้างอิง

- ดำรง สีนานุรักษ์,วารสารณัฏฐศาสตร์,ปริทัศน์,ศิริพร กิตติการกุลและจักรี สุจริตธรรม.(2551). การสังเคราะห์โอกาสการทำธุรกิจโคนมและความสามารถในการแข่งขันของไทยกับประเทศในกลุ่มน้ำโขง(GMS). (พิมพ์ครั้งที่ 1). เชียงใหม่ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดชนบรรณการพิมพ์.
- นิรันดร์ ตาละกา .(2556). การผลิตโคนมของสมาชิกสหกรณ์โคนมการเกษตรไชยปราการ จำกัด จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต(ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ภัทรพร ทศพงษ์.(2552). การผลิตและการจัดการโคนม.ภาควิชาวิทยาศาสตร์การเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ภูริชญา มัชฌิมาพันธ์.(2544). ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ ความฉลาดทางอารมณ์ และความเกี่ยวข้องผูกพัน

กับงาน กับการรับรู้ความสำเร็จ ในการปฏิบัติงานของพนักงานโรงแรม,บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สมเพชร ต้อยคัมภีร์.(2543). การใช้เครื่องรีดนม.เอกสารประกอบการฝึกอบรมโครงการพัฒนาและส่งเสริม

การเลี้ยงโคนมพันธุ์ดีหลักสูตรการผสมเทียม. ศูนย์วิจัยการผสมเทียมสระบุรี กรมปศุสัตว์.

สมใจ ลักษณะ .(2543). การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน, กรุงเทพฯ : คณะวิทยาการจัดการ

สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.

Allen, K. R. (2006). Launching New Ventures: An Entrepreneurial Approaching (4th ed.). Boston :

Houghton Mifflin.

Hatten,T.S, .(2006). Small Business Management : Entrepreneurship and Beyond (3rd ed.). Boston :

Houghton Mifflin.

Seibert,S.E., & Kraimer,M.L.(2001). The five-Factor Model of Personality and Career Success. Journal of Vocational Behavior ,581,(1)-21.

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

63 หมู่ 4 ตำบลหนองหารอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50290

โทรศัพท์ : 053-873550 ต่อ 888 แฟกซ์ : 053-873569